

مقطع تحصیلی: کاردانی ☐ کارشناسی ☐ رشته: روابط عمومی . ترم: نیمسال دوم ... سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹ نام درس: رسانه شناسی نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر هما صدقی جلال آدرس email مدرس: hshedghijalal@gmail.com : تلفن همراه مدرس:	
جزوه درس: رسانه شناسی مربوط به هفته: اول ☐ دوم ☐ سوم ☐ text: ☐ دارد ☐ ندارد voice: ☐ دارد ☐ ندارد power point: ☐ دارد ☐ ندارد تلفن همراه مدیر گروه: ۰۹۱۲۴۰۵۸۷۲۰	
بسم الله الرحمن الرحيم	
سرفصل درس ۱- تعریف و عملکرد رسانه ها: <ul style="list-style-type: none"> • ارتباطات (مفاهیم و تعاریف، اهمیت، اهداف، انواع و سطوح ارتباطات) • تعریف رسانه ها ویژگی و اهمیت آنها • روند تکوین و سیر ارتباط جمعی در جهان و ایران • نقش و کارکرد وسایل ارتباط جمعی (آموزش، اطلاع رسانی و انتشار خبر و تبلیغات، ایجاد همبستگی میان اجزای جامعه، گذران اوقات فراغت) • مدل های ارتباط جمعی از دیدگاه نظریه پردازان مدل لاسول، پل لازارسفلد، کلودشنن، وارن ویور (پارازیت)، مدل وایت (دروازه بانی خبر) 	
۲- معرفی رسانه ها از منظر: ویژگی، محتوا و نوع پیام، نوع مخاطبان، ساختار سازمانی، محدودیت ها، نوع انتشار و شرایط دریافت پیام <ul style="list-style-type: none"> • کتاب، مطبوعات، رسانه های محیطی (بیل بورد و ...) • خبرگزاری ها • رادیو • تئاتر، سینما، تلویزیون • اینترنت، وبلاگ، شبکه های اجتماعی، معرفی (وب ۱، ۲ و ۳) 	
۳- فعالیت عملی مورد انتظار از دانشجو <ul style="list-style-type: none"> • نقش رسانه ها را بشناسد و تفکیک نماید • بین پیامهای ارائه شده از رسانه های متفاوت مقایسه انجام دهد • تهیه گزارش از فرایند فعالیت یک رسانه (شامل ساختار، تشکیلات، بودجه، اهداف فرایند تولید پیام) 	

مقدمه

سی رایت میلز جامعه شناس آمریکایی معتقد است که رسانه های جمعی شیوه های رفتاری، استانداردها و اهداف توده های شهری را تعیین می کنند و این طور به نظر می رسد که افراد جامعه علیرغم تفاوت هایی که با یکدیگر دارند به نوعی در مقابل این دستگاه های فرهنگی که به گفته لویی آلتوسر دستگاه های ایدئولوژیک هستند، برابرند. رسانه های جمعی همچون فناوری های اطلاعات و ارتباطات از نظر دامنه و جذابیت تقریباً جهان شمول هستند.

از دهه ۱۹۹۰ با شروع نظام رسانه ای جهانی و به وجود آمدن مجتمع های عظیم رسانه ای یا به نوعی غول های رسانه ای مانند Time Warner, Sony, Disneyland, News Corporation و در بسیاری از فیلم های جهان این طور نشان داده می شود که دنیای کنونی ما به دست کسانی اداره می شود که اهرم های قدرت رسانه ای را در اختیار دارند و جهان به شکل فزاینده ای از طرف آنها تهدید می شود. در واقع ترس از این غول های رسانه ای چیزی نیست که فقط از طریق فیلم یا فیلمسازان احساس شود بلکه کتاب ها و نظریاتی که در باب رسانه ها و تاثیرات آنها شکل گرفته است به این ترس ها دامن زده است ما در این درس جدا از نظریات مثبت و منفی که در خصوص رسانه وجود دارد به دنبال مطالبی در خصوص خود «رسانه» به عنوان یک پدیده اجتماعی و تاثیر و اثر آن در دنیای مدرن خواهیم بود.

اما پیش از آن لازم است در خصوص ارتباطات (ماهیت، تعاریف و مفاهیم اساسی آن) که اساس شکل گیری ارتباط جمعی و رسانه ها می باشد، مباحثی را مطرح کنیم.

ارتباط

در خصوص ارتباط باید گفت که در طول تاریخ ارتباط همواره وسیله انتقال آموخته های انسان از نسلی به نسل دیگر بوده است. در واقع انسان تنها از راه ارتباط توانسته است علوم و تجربیات خودش را به نسل های بعدی منتقل کند. این موضوع در خصوص فرهنگ هم صدق میکند. چرا که فرهنگ هم مجموعه ای است از تمام دستاوردهای مادی و معنوی بشر می باشد. در تعریف فرهنگ باید گفت فرهنگ مجموعه ای از دانش ها، باورها، هنرها، قوانین، اخلاقیات و

در واقع هر آنچه که یک فرد به عنوان عضوی از یک جامعه را فرا می گیرد، می باشد.

ماهیت ارتباط، تعاریف و مفاهیم اساسی

محققین غربی معتقدند واژه انگلیسی **Communication** معادل «ارتباط» مشتق از کلمه **communicare** به معنای **To made common**، که در زبان لاتین به معنی عمومی کردن یا در معرض عموم قرار دادن است، می باشد. این بدین معنی است که یعنی یک مفهومی از درون یک فرد شکل گرفته به میان دیگران راه پیدا کرده و در واقع به دیگران انتقال پیدا کرده است.

این کلمه در زبان فارسی از مصدر ربط دادن و به معنای بستگی، پیوند، پیوستگی و رابطه به کار می رود. ما در صدد هستیم که وجه اشتراکی بین خودمان و افرادی که در صدد برقراری ارتباط با آنها هستیم، بیابیم.

واژه ارتباطات با توجه به شخصیت و تجربه هر فرد معانی متفاوتی پیدا می کند. این به آن معنی است که معنی واژه ارتباطات در هر فرد ریشه در تجربه زیستی و شناختی او دارد. به طور مثال اگر از یک دانشجوی کامپیوتر سوال شود که ارتباط را تعریف کند آن را به معنای استفاده از مدارهای الکتریکی میدانند و یا اینکه از یک دانشجوی ادیان اگر سوال کنند که ارتباط چیست میگویند ارتباط با خالق یا خداوند. ما با مفهوم ارتباطات به طور مکرر و مستمر در طول روز سر و کار داریم و به همین دلیل ارتباط معانی متفاوتی برای افراد مختلف دارد.

معنی لغت ارتباط از یک سو خیلی روشن و واضح هست و از سوی دیگر پیچیده و مشکل. در استفاده معمول از این لغت مفهوم آن روشن است چون ما به طور مکرر با آن سر و کار داریم ولی هر زمان که بخواهیم حدودی را برای ارتباط مشخص کنیم و یا اینکه کاربرد آن را تعیین کنیم مسئله کمی سخت و پیچیده می شود یا حتی بستگی پیدا میکند که بخواهیم از چه دیدگاهی ارتباط رو بررسی کنیم. مثلاً تعریف ما از ارتباط بستگی به این پیدا می کند که بخواهیم به این نوع سوالات پاسخ دهیم:

۱- ارتباط چه نوع چیزی است؟

۲- یا در ارتباط چه چیزی منتقل می شود؟

۳- شرط وقوع کامل ارتباط چیست؟

مفهوم ارتباطات پس از سال‌های ۱۹۵۰ به ویژه جنگ جهانی دوم مورد توجه متخصصان و نظریه پردازان در رشته های مختلف از جمله روانشناسی، روانشناسی اجتماعی، جامعه شناسی، علوم مدیریت و علوم کامپیوتری قرار گرفت و بالطبع از هر منظر دیدگاه های متفاوتی در خصوص آن بوجد آمد و تعاریف مختلفی در خصوص ارتباطات ارائه شده است.

تعاریف ارتباط

شاید قدیمی ترین تعریفی که از ارتباط ارائه شده مربوط به ارسطو است.

ارسطو: ۲۳۰۰ سال پیش هدف از ارتباط را اقناع دیگران ذکر کرده و میگوید ارتباط است از جستجو برای دست یافتن

به کلیه وسایل و امکانات موجود برای ترغیب و اقناع دیگران

ویلبر شرام می گوید: در فراگرد ارتباط به طور کلی ما می خواهیم با گیرنده پیام خود در یک مورد یا مسئله ای خاص و معین اشتراک فکر و عقیده برقرار کنیم

کلود شانون: به عنوان اولین طراح یک مدل ارتباطی تاکیدش بر گونه های مختلف پیام است و میگوید ارتباط عبارت است از تمام رویدادهایی که از طریق آن ذهنی بر ذهن دیگر تأثیر می گذارد این عمل و این رویداد می تواند به شکل های گوناگون باشد مثلاً گفتاری، نوشتاری، عکس، موسیقی، تئاتر و همه اعمال انسان.

یورگن روش: به مسئله تاثیر در ارتباط اشاره می کند. ارتباط را فراگردهایی می داند که بر مبنای آن انسان ها همدیگر را تحت نفوذ قرار می دهند.

تنودور نیوکامپ: می گوید هرگاه شخصی تاثیری را بپذیرد که دیگری در مورد و اراده کرده دومی با اولی ارتباط برقرار کرده مثلاً اینکه ما می پذیریم همسایه ما زباله های خود را جلوی درب منزلش بگذارد در این صورت به طور آگاه یا ناآگاه با همسایه خود ارتباط برقرار کردیم.

کارل هاوولد: ارتباط عبارت است از فرآیند انتقال یک محرک (که معمولاً یک علامت بیانی است) از یک فرد (ارتباط گیر) با فردی دیگر (پیامگیر) به منظور تغییر رفتار او

چارلز کولی: ارتباط مکانیسمی است که روابط انسانی بر اساس آن به وجود می‌آید و همه مظاهر فکری و سایر انتقال و حفظ آنها در زمان و مکان به وسیله ارتباط توسعه پیدا می‌کند و بر این اساس ارتباط شامل حالات چهره رفتار حرکات طنین صدا کلمات نوشته‌ها تلگراف و تلفن و راه‌آهن و همه وسایلی که در راه غلبه انسان بر زمان و مکان ساخته شده است می‌باشد. لازم به ذکر است که در این تعریف راه‌آهن به عنوان وسایل ارتباطی معرفی شدند، هرچند با توسعه و گسترش ارتباطات برای وسایلی که انسان را جابه‌جا می‌کنند وسایل حمل و نقل استفاده شود و کلمه ارتباطات برای وسایلی که وظیفه انتقال افکار و اخبار و رفتارهای انسان را برعهده دارند به کار برده شود.

دیوید برلو: ارتباط برقرار کردن عبارت است از جستجوی پاسخ از سوی گیرنده

در نهایت برای اینکه بخواهیم تعریف جامعی از ارتباط ارائه کنیم به این تعریف بسنده می‌کنیم:

ارتباط عبارت است از فراگرد انتقال پیام از سوی فرستنده برای گیرنده، مشروط بر آنکه در گیرنده مشابهت معنی با معنی مورد نظر فرستنده پیام ایجاد شود.

سوال:

- ۱- واژه ارتباط به چه معناست؟
- ۲- تعریف چارلز کولی از ارتباط چیست؟
- ۳- یک تعریف جامع از ارتباط ارائه نمایید